

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 222.378 van 5 februari 2013
in de zaak A. 204.684/IX-7675**

In zake :

1. Karl POSSEMIERS
2. Kris POSSEMIERS
3. Ann POSSEMIERS
4. Dirk CREADO
5. Louisa FRANSSENS
6. Jacobus MARNEFFE
7. Christiane FLAMAND
8. Aline VAN DOOSSELAERE
9. Guy VAN DOOSSELAERE
10. Yves VAN DOOSSELAERE
11. Brigitte VAN DOOSSELAERE
12. Benoît VAN DOOSSELAERE
13. Nicole VAN STRYDONCK-MOURLON
14. Michel HERKENS
15. François VANDERCRUYSSSEN
16. Anne VANDERCRUYSSSEN
17. Vincent VANDERCRUYSSSEN
18. Catherine VANDERCRUYSSSEN
19. Etienne VANDERCRUYSSSEN
20. Roger DE BRUIJN
21. Serge DE BRUIJN
22. Martine DE BRUIJN
23. Colette HAVENITH
24. Micheline HAVENITH
25. Martine DEKKERS
26. Jean-Louis DEKKERS
27. Michel DEKKERS

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Ghysels

kantoor houdend te 1170 Brussel

Terhulpesteenweg 187

bij wie woonplaats wordt gekozen

en

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emmanuel Plavsic

kantoor houdend te 2000 Antwerpen

Plantinkaai 5

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN
ANTWERPEN

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ciska Servais
kantoor houdend te 2600 Antwerpen
Roderveldlaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

de NV MATEXI

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Jan Van Rijswijcklaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 26 april 2012, strekt tot de nietigverklaring van het arrest nr. A/2012/0106 van 21 maart 2012 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen waarbij het beroep van Karl Possemiers en consorten gericht tegen het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 30 juni 2011 niet ontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking van 24 mei 2012.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 24 juli 2012. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 januari 2013.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Martine Wendrickx, die loco advocaten Jan Ghysels en Emmanuel Plavsic verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Ciska Servais, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Gregory Verhelst, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Het bestreden arrest verklaart het beroep van de verzoekende partijen tot vernietiging van het besluit van 30 juni 2011 van de verwerende partij onontvankelijk en beslist dat de kosten van het beroep ten laste komen van de verzoekende partijen.

3.2. Met het voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: de Raad) bestreden besluit van 30 juni 2011 werd het administratief beroep van de 4°, 6°, 7°, 13°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 21°, 22°, 23°, 24°, 25°, 26° en 27° verzoekende partijen tegen het besluit van 14 februari 2011 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kapellen waarbij aan de tussenkomende partij een voorwaardelijke verkavelingsvergunning wordt verleend voor “het verkavelen van 10 loten voor vrijstaande bebouwing (...) tussen de Heidestraat-Noord en de Georges Spelierlaan” te Kapellen, onontvankelijk verklaard.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4. De verwerende partij stelt het belang van de verzoekende partijen in vraag.

5. De tussenkomende partij betwist het belang van de verzoekende partijen omdat hun “vordering werd afgewezen door een administratief rechtscollege, waarvan deze verzoekende partij evenwel voorhoudt dat het college zich in elk geval onbevoegd had moeten verklaren wegens een beweerd gebrek aan rechtsmacht. (...) In die omstandigheden kan Uw Raad niet anders dan vaststellen dat het beroep als onontvankelijk moet afgewezen worden, aangezien de gegrondverklaring ervan een zinloze bezigheidstherapie zou zijn (...)”.

6. De verzoekende partijen hebben belang bij het cassatieberoep dat de definitieve uitspraak over de exceptie van niet-ontvankelijkheid van hun beroep bij de Raad bestrijdt.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

7. De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 149 van de Grondwet, “het algemeen rechtsbeginsel van de motiveringsplicht en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel”.

8. De verzoekende partijen betogen dat het beroepen arrest “aangetast is door een interne tegenstrijdigheid, wat betreft de ontvankelijkheid van het beroep” omdat het zich “eerst uitspreekt over de vraag van de verzoekende partijen om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen over de grondwettigheid van de oprichting en instelling van de (Raad) als een administratief rechtscollege en beslist om die vraag niet te stellen en nadien het ingestelde beroep verwerpt als zijnde laattijdig en dus onontvankelijk”. Omdat “de voorgestelde prejudiciële vraag niet de ontvankelijkheid ratione temporis betrof” moest de Raad “zich over het al dan niet stellen van de vraag maar (...) buigen op voorwaarde dat hij eerst het beroep ontvankelijk bevond” en “door zich uit te spreken over de vraag om een prejudiciële vraag te stellen (heeft) de (Raad) impliciet maar zeker het beroep ontvankelijk (...) verklaard”. “Het dictum van het arrest (steunt) enkel (...) op de tweede beslissing (over de exceptie van laattijdigheid van het beroep) en (komt) zodoende in tegenstrijd (...) met de eerste beslissing waarbij de (Raad) het beroep wel ontvankelijk bevond om uitspraak te doen over de vraag om een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof”.

Beoordeling

9. De Raad is een administratief rechtscollege als bedoeld in artikel 14, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, waarop de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel, niet van toepassing zijn.

10. Artikel 149 van de Grondwet, in zoverre het bepaalt dat elk vonnis met redenen is omkleed, vermeldt een vormvereiste die onafscheidbaar is van de opdracht tot berechting van een geschil. De regel geldt voor elk rechtscollege.

11. Krachtens artikel 26, § 2, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof is de Raad er niet toe gehouden de opgeworpen prejudiciële vraag te stellen wanneer de zaak niet door hem kan worden behandeld om redenen van niet-ontvankelijkheid, tenzij wanneer die redenen ontleend zijn aan normen die zelf het onderwerp uitmaken van het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag.

12. De Raad verklaart het beroep onontvankelijk wegens laattijdigheid na voorafgaand in het kader van het ontvankelijkheidsonderzoek het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag over de strijdigheid van de oprichting van de Raad met de artikelen 13, 38, 39, 146, 160 en 161 van de Grondwet te hebben afgewezen met toepassing van artikel 26, § 2, tweede lid, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof.

13. Deze reden van het bestreden arrest die door het derde middel vergeefs bestreden wordt, volstaat om de beslissing van het bestreden arrest te verantwoorden.

14. Het middel dat niet kan leiden tot cassatie, is bijgevolg ontbloomd van enig belang en dus niet ontvankelijk.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

15. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 13 en 38 van de Grondwet, artikel 26, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek “m.n. de bewijskracht van het arrest nr. 8/2011 van het Grondwettelijk Hof, de brief van de verzoekende partijen aan de (Raad) en de bijlagen bij deze brief (annulatieberoep bij de Raad van State en de nota met betrekking tot de marginale weerslag)”; doordat:

- “eerste onderdeel, de (Raad) in het bestreden arrest oordeelde dat de prejudiciële vraag niet diende gesteld te worden aangezien het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 8/2011 van 27 januari 2011 al uitspraak heeft gedaan over een beroep tot vernietiging met een identiek onderwerp”.
- “tweede onderdeel, de (Raad) in het bestreden arrest opmerkt dat het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 8/2011 geen uitspraak gedaan heeft over de verenigbaarheid met de artikelen 13 en 38 van de Grondwet, doch van oordeel is dat de toetsing aan die bepalingen niet relevant is, wanneer men aan de decreetgever verwijt om een administratief rechtscollege te hebben opgericht”.

De verzoekende partijen betogen dat “zoals de (Raad) zelf al stelt (...), heeft het Grondwettelijk Hof niet getoetst aan de artikelen 13 en 38 van de Grondwet, (zo)dat er (...) bezwaarlijk sprake kan zijn van een identiek onderwerp”, dat zij door de oprichting van de Raad “niet (langer) de rechtsbescherming krijgen van de Raad van State (...) (zo)dat de toetsing aan artikel 13 van de Grondwet (...) fundamenteel en relevant is” en dat in hun “prejudiciële vragen (...) in hun annulatieberoep bij de Raad van State (...) heel wat elementen betrokken zijn die duidelijk niet betrokken waren in het debat voor het Grondwettelijk Hof (zo)dat er (...) geen sprake kan zijn van vragen met wezenlijk dezelfde inhoud dan de beroepen waarover het Grondwettelijk Hof met zijn arrest nr. 8/2011 geoordeeld heeft”.

Beoordeling

16. In zoverre de verzoekende partijen de schending aanvoeren van artikel 38 van de Grondwet laten zij na uiteen te zetten op welke wijze deze grondwettelijke bepaling wordt miskend.

In zoverre het middel de schending aanvoert van artikel 38 van de Grondwet en daarmee samenhangend de schending van artikel 26, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en de miskenning van de bewijskracht van akten, is het onontvankelijk.

17. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, als administratieve cassatierechter, moet krachtens artikel 26, § 2, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof deze laatste verzoeken op een opgeworpen prejudiciële vraag te antwoorden behalve in de gevallen bedoeld in artikel 26, § 2, tweede lid, 1° en 2°, van dezelfde wet.

De verzoekende partijen hebben geen belang bij het louter opkomen tegen het onderdeel van de uitspraak dat weigert de opgeworpen prejudiciële vraag te stellen.

Het middel is voor het overige eveneens onontvankelijk.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

18. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 5 en 7 van het decreet van 8 juli 2011 tot wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), de artikelen 2 en 3 van het Gerechtelijk Wetboek, de artikelen 149, 10 en 11 van de Grondwet en het rechtszekerheidsbeginsel “doordat, de (Raad) (...) oordeelde dat het beroep dat

door de verzoekende partijen binnen de 45 dagen na ontvangst werd ingesteld laatsttijdig was omdat dit beroep binnen de 30 dagen had moeten ingesteld zijn”.

Zij betogen in een eerste onderdeel dat artikel 5 van het voormelde decreet van 8 juli 2011 “van onmiddellijke toepassing was en dus weldegelijk gold voor de verzoekende partijen” en in een tweede onderdeel dat het beroepen “besluit van de deputatie van Antwerpen van 30 juni 2011 (...) maar eerst aan de verzoekende partijen werd betekend met een aangetekende brief van 5 augustus 2011”. Zij stellen dat “de (Raad) zich (...) ten onrechte beroept op artikel 7 van het decreet van 8 juli 2011 (...) dat de datum waarop de beslissing genomen is irrelevant is als onderscheidingscriterium om de betrokkene gebruik te laten maken van een langere beroepstermijn van 45 dagen in de plaats van 30 dagen (...) dat dit deputatiebesluit (van 30 juni 2011) maar eerst betekend werd (...) na de inwerkingtreding van het nieuwe decreet (...) dat artikel 7 van het decreet van 8 juli 2011 (...) strijdt met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet”. Zij betogen nog dat “een (beroeps)termijn van 30 dagen (...) erg kort is om een annulatieberoep in te stellen” bij de Raad en “een merkkelijk kortere termijn” is “dan (voor) degenen die tegen een vergunningsbeslissing een beroep moeten instellen bij de Raad van State en over een termijn van 60 dagen beschikken, hetzij het dubbele” en “er aldus een ongelijke behandeling is” waarover “de navolgende prejudiciële vragen moeten gesteld worden aan het Grondwettelijk Hof”:

“1. Schendt artikel 7 van het decreet van 8 juli 2011 tot wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat degenen over wiens beroep door de bestendige deputatie is geoordeeld voor de inwerkingtreding van het decreet van 8 juli 2011 maar beschikken over een termijn van 30 dagen voor het instellen van een annulatieberoep bij de Raad voor vergunningenbetwistingen, terwijl dat degenen over wiens beroep maar eerst na de inwerkingtreding van het decreet van 8 juli 2011 is beslist een termijn krijgen van 45 dagen en dat dit geldt, zelfs wanneer de oorspronkelijke beroepstermijn van 30 dagen nog niet verstreken was of wanneer de betekening maar eerst na de inwerkingtreding van het decreet van 8 juli 2011 gebeurde?

2. Schendt artikel 4.8.16, § 3 V.C.R.O. zoals dat gold voor de wijziging door het decreet van 8 juli 2011 en artikel 7 van het decreet van 8 juli 2011 tot wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat de beroepers die optreden voor

de Raad voor Vergunningenbetwistingen hun beroep tot nietigverklaring tegen een vergunningsbesluit moeten instellen binnen een termijn van 30 dagen terwijl de beroepers die een vergunningsbesluit, zoals inzake milieuvergunningen, moeten instellen bij de Raad van State daarvoor over een termijn van 60 dagen beschikken?”.

Beoordeling

19. Het decreet van 8 juli 2011 tot wijziging van diverse bepalingen van de VCRO werd in het Belgisch Staatsblad van 15 juli 2011 bekendgemaakt.

De artikelen 5 en 7 van het voormelde decreet van 8 juli 2011 zijn in werking getreden op 25 juli 2011.

Artikel 4.8.16, § 2, VCRO vóór de wijziging ervan bij artikel 5 van het voormelde decreet van 8 juli 2011 bepaalt onder meer wat volgt:

“De beroepen worden ingesteld binnen een vervalttermijn van dertig dagen, die ingaat als volgt:

1° wat betreft vergunningsbeslissingen:

a) hetzij de dag na deze van de betekening, wanneer dergelijke betekening vereist is,

(...)”.

20. Behoudens andersluidende bepaling, is een nieuwe wet tot verlenging van de beroepstermijn onmiddellijk toepasselijk op de vergunningsbeslissingen bedoeld in artikel 4.8.1, tweede lid, 1°, VCRO, op voorwaarde dat deze termijn volgens de oude wet niet verstreken was.

21. Het andersluidende artikel 7 van het voormelde decreet van 8 juli 2011 bepaalt dat artikel 5 van hetzelfde decreet waarbij de voormelde beroepstermijn verlengd wordt tot 45 dagen, van toepassing is “op alle beslissingen die worden genomen na de datum van de inwerkingtreding van dit decreet”.

22. De Raad vermocht aldus te beslissen “dat verzoekende partijen het beroep bij de (Raad) dienden in te stellen binnen een vervaltermijn van 30 dagen na deze van de betekening van de bestreden beslissing” van 30 juni 2011 en dat “het beroep, ingesteld op 17 september 2011, laattijdig is” omdat “de bestreden beslissing (...) aan de verzoekende partijen (werd) betekend op 5 augustus 2011”.

23. In zoverre het middel uitgaat van de toepasselijkheid van artikel 4.8.16, § 2, 1°, a, VCRO vóór de wijziging ervan bij artikel 5 van het voormelde decreet van 8 juli 2011 omdat het deputatiebesluit van 30 juni 2011 werd betekend na de inwerkingtreding van het vermelde decreet en in dit verband een prejudiciële vraag wordt geformuleerd, faalt het naar recht.

24. De Raad verklaart de exceptie van de tussenkomende partij betreffende de “ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep” van de verzoekende partijen gegrond en verwerpt aldus de repliek in de wederantwoordnota van deze laatsten waarin de ongrondwettigheid van artikel 7 van het voormelde decreet van 8 juli 2011 werd aangevoerd. De verzoekende partijen kunnen die ongrondwettigheid niet voor het eerst voor de Raad van State als administratieve cassatierechter opwerpen, noch er een prejudiciële vraag over laten stellen aan het Grondwettelijk Hof “alvorens te oordelen over het derde middel”.

25. Het middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 4725 euro, elk voor een zevenentwintigste.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 februari 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche